

15.9.2025

LAUSUNTOYHTEENVETO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI ELÄINTEN HYVINVOINNISTA ANNETUN LAIN 126 §:N KUMOAMISESTA JA LAIKSI ELÄINTEN LÄÄKITSEMISESTÄ ANNETUN LAIN 17 §:N MUUTTAMISESTA.

Aluksi

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi eläinten hyvinvoinnista annetun lain 126 §:n kumoamisesta ja laiksi eläinten lääkitsemisestä annetun lain 17 §:n muuttamisesta.

Lausuntoa on pyydetty seuraavilta tahoilta: oikeusministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, aluehallintovirastot, Luonnonvarakeskus, Luonnonvarakeskuksen Eläinten hyvinvointikeskus, opetushallitus, Ruokavirasto, Helsingin yliopisto, Itä-Suomen yliopisto, Turun yliopisto, Åbo Akademi, Animalia ry, Elintarviketeollisuusliitto ry, Eläinten terveys ETT ry, Lihakeskusliitto ry, Luomuliitto ry, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry, ProAgria Keskusten Liitto, Päivittäistavarakauppa ry, SEY Suomen Eläinsuojelu ry, Suomen Eläinlääkäriliitto ry, Suomen Kunnaneläinlääkäriliitto ry, Suomen Sikayrittäjät ry, Suomen Tuotantoeläinlääkäriyhdistys ry, Suomen valvontaeläinlääkäriliitto ry, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf, Svenska Lantbrukssällskapens Förbund SLF rf ja Yhteiskunnallisen ja kulttuurisen eläintutkimuksen seura ry.

Lausuntoaika oli 18.7.–29.8.2025. Lausuntoja saatiin 64.

Hallituksen esitysluonnoksesta on saatu lausunto: oikeusministeriöltä; opetus- ja kulttuuriministeriöltä; Etelä-, Itä-, Lounais-, Pohjois-, Länsi- ja Sisä-Suomen sekä Lapin aluehallintovirastoilta (kaikkien aluehallintovirastojen yhteinen lausunto); Luonnonvarakeskukselta; Luonnonvarakeskuksen Eläinten hyvinvointikeskukselta; opetushallitukselta; Helsingin yliopistolta; Turun yliopistolta; Animalia ry:ltä ja sen paikallisosastoilta Oulusta, pääkaupunkiseudulta, Tampereelta ja Turusta; Atria Oyj:ltä, HKFoods Oyj:ltä ja Snellmanin Lihanjaloitus Oy:ltä (yritysten yhteinen lausunto); Elintarviketeollisuusliitto ry:ltä; Eläinoikeusakatemia ry:ltä; Eläinten terveys ETT ry:ltä; Eläinten turvakoti Saporomäeltä; Luomuliitto ry:ltä; Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä; ProAgria Keskusten Liitolta; SEY Suomen eläinsuojelu ry:ltä; Suomen Eläinlääkäriliitto ry:ltä; Suomen eläinoikeusjuristit ry:ltä; Suomen Kunnaneläinlääkäriliitto ry:ltä; Suomen luonnonsuojeluliitto ry:ltä; Suomen Sikayrittäjät ry:ltä; Suomen Tuotantoeläinlääkäriyhdistys ry:ltä; Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä; sekä kolmeltakymmeneltäviideltä (35) yksityishenkilöltä.

Ehdotus laiksi eläinten hyvinvoinnista annetun lain 126 §:n kumoamisesta

Oikeusministeriöllä ja opetus- ja kulttuuriministeriöllä ei ole lausuttavaa asiasta.

Etelä-, Itä-, Lounais-, Pohjois-Suomen, Länsi- ja Sisä-Suomen sekä Lapin aluehallintovirastojen yhteisessä lausunnossa todettiin yksimielisesti, että sikojen kirurgisen kastraation kieltö on perusteltu ja siksi pidettävä voimassa. Lausunnossa tuotiin esiin, että kirurginen kastraatio aiheuttaa voimakasta kipua, jota kivunlievitys ja paikallispuudutus eivät riitä kokonaan poistamaan. Lausunnossa käsiteltiin kirurgiselle kastraatiolle olemassa olevia vaihtoehtoja, joita käytetään useassa maassa. Aluehallintovirastot totesivat lausunnossaan vielä, että jos kirurginen kastraatio halutaan jatkossa sallia, tulee sen aikana edellyttää paikallispuudutuksen lisäksi yleisanestesian käyttöä. Lausunnon mukaan riittävästä kivunlievityksestä on huolehdittava toimenpiteen aikana sekä sen jälkeen.

Luonnonvarakeskuksen lausunnossa pidettiin kirurgisen kastraation sallimista selkeänä negatiivisena muutoksena nykyiseen eläinten hyvinvointia koskevaan lainsäädäntöön. Lausunnossa todettiin, että kirurginen kastraatio aiheuttaa voimakasta kipua, jota kivunlievitys ja paikallispuudutus eivät poista kokonaan. Lausunnossa jatkettiin edelleen, että kirurgiselle kastraatiolle on olemassa vaihtoehtoja, joita käytetään useassa maassa. Luonnonvarakeskus tunnisti lausunnossaan kirurgisen kastraation kiellosta aiheutuvan taloudellisen riskin sika-alalle olevan todellinen ja piti tärkeänä sitä, että porsaiden kirurgisesta kastraatiokiellosta saataisiin aikaan yhteinen ratkaisu Euroopan unionin lainsäädännön tasolla. Luonnonvarakeskus katsoi vielä lausunnossaan, että jos ehdotus kirurgisen kastraatiokiellon kumoamisesta hyväksytään, tulisi Suomen panostaa vaihtoehtoisten menetelmien toteuttamisen helpottamiseen.

Luonnonvarakeskuksen Eläinten hyvinvointikeskus totesi lausunnossaan, että kirurgisen kastraation kiellon kumoaminen on askel taaksepäin eläinten hyvinvoinnissa, eikä esitettyä muutosta siksi tule hyväksyä. Lausunnon mukaan kiellon kumoaminen on ristiriidassa lain kanssa, eivätkä huolet viennin vaarantumisesta kiellon voimaantumisen myötä ole perusteltuja. Eläinten hyvinvointikeskus totesi lausunnossa edelleen, että porsaiden kirurgisen kastraation sijaan tulisi siirtyä vaihtoehtoisten menetelmien käyttöön.

Opetushallituksella ei ole lausuttavaa esitysluonnoksen sisällöstä. Se ilmoitti lausunnossaan, että luonnoksessa esitetyt muutokset on huomioitu Maatalousalan ammattitutkinnon perusteissa olevassa valinnaisessa Porsaiden kastraatio -tutkinnon osassa.

Helsingin yliopiston eläinlääketieteellinen tiedekunta katsoi lausunnossaan, että kastraatiokieltöä tukevat perustelut ovat edelleen voimassa. Lausunnon mukaan kiellon kumoaminen altistaa nuoria eläimiä kivulle, stressaaville käsittelyille ja mahdollisille tulehduksille myös pitempikestoisesti. Helsingin yliopisto käsitteli lausunnossaan useita tutkimuksia, joissa todetaan, että karjujen käytöshäiriöistä johtuvia vaikutuksia sikojen hyvinvointiin voidaan pitää merkityksellisinä, ja että kirurgisesti kastraattujen porsaiden osalta kuolleisuutta esiintyi enemmän. Helsingin yliopisto ehdottikin lausunnossaan tilannetta pohdittavaksi tarkemmin vasta karjun kasvatus ja paikallispuudutus koskevien tutkimushankkeiden valmistuttua. Lisäksi lausunnossa huomautettiin, että kirurgisen kastraation vaihtoehdot ovat muissa maissa yleistyneet ja niiden käyttöön liittyviä mahdollisuuksia tulisi selvittää.

Turun yliopisto toi lausunnossaan esiin, että eläinten hyvinvoinnin sivuuttaminen taloudellisiin perusteisiin vedoten ei toteuta eläinten itseisarvoa, eikä ole eettisesti kestävä. Eläinten käyttämisen minimivaatimuksena lausunnon mukaan voidaan pitää sitä, että eläimiä käytetään niiden

hyvinvoinnin mahdollistavalla tavalla. Lausunnossa tunnistettiin lihateollisuuden huolet kustannuksista ja rakenteellisista muutostarpeista, mutta todettiin, että eläinten hyvinvoinnille parempia vaihtoehtoja tulee edistää.

Animalia ry vastusti lausunnossaan esitettyä luonnosta, jossa poistettaisiin porsaiden kirurgisen kastraation kieltoa koskeva säännös. Animalia ry:n lausunnon mukaan esitetty muutos on ristiriidassa lain tarkoituksen kanssa, eikä eläinten hyvinvointia saa heikentää perusteluissa esitettyihin taloudellisiin syihin vedoten. Lausunnossa huomautettiin taloudellisten vaikutusten objektiivisemmän arvioinnin tarpeesta sekä siitä, että keskeneräiset hankkeet sekä selvitykset tulisi saatua loppuun ennen kiellon kumoamista koskevaa päätöksentekoa. Lausunnossa lisäksi todettiin, että kirurgiselle kastraatiolle on olemassa vaihtoehtoja, joita käytetään useissa maissa.

Animalia Oulun alueosasto vastusti lausunnossaan esitettyä luonnosta kirurgisen kastraation poistamisesta, ja huomautti kiellon kumoamisen vaikuttavan porsaiden hyvinvointiin kielteisesti. Lausunnossa toimenpiteen todettiin olevan porsaille hyvin kivulias, ja muistutettiin vaihtoehtoisten toimenpiteiden taloudellisia sekä tuotannollisia vaikutuksia koskevan hankkeen keskeneräisyydestä. Lausunnossa todettiin edelleen, ettei kirurgisen kastraation kiellon kumoaminen sovi yhteen kuluttajien mielipiteiden eikä Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) suositusten kanssa. Lausunnossa todettiin vielä, että kiellon pysyttämisen taloudelliset vaikutukset lihatuotannolle ovat epävarmoja, ja että kirurgisen kastraation vaihtoehtoja käytetään useissa maissa.

Animalia pääkaupunkiseudun alueosasto PKS vastusti lausunnossaan esitettyä luonnosta kirurgisen kastraation poistamisesta, sillä se on ristiriidassa lain yleisten periaatteiden kanssa.

Animalian Tampereen alueosasto vastusti lausunnossaan porsaiden kirurgisen kastraation kiellon perumista ja totesi luonnoksen olevan ristiriidassa lain tarkoituksen kanssa. Lausunnon mukaan kastraatiokiellon peruminen ei sovi yhteen kuluttajien mielipiteiden eikä tieteen kehityksen kanssa. Lausunnossa edelleen todettiin, että ehdotettu muutos lisää porsaille tarpeetonta kipua ja kärsimystä sekä vaarantaa niiden hyvinvoinnin.

Animalian Turun alueosasto totesi lausunnossaan, ettei porsaiden kirurgisen kastraation kieltoa tule perua. Lausunnossa pidettiin perusteluita sika-alalle aiheutuvista lisäkustannuksista ja huoltovarmuuden turvaamisesta riittämättöminä ja harhaanjohtavina. Turun Animalia huomautti lausunnossaan sikateollisuuden vaikutuksesta kansanterveyteen ja siitä, ettei taloudellinen voitontavoittelu ole toimiva perustelu kirurgisen kastraation kiellon perumiselle.

Atria Oyj, HKFoods Oyj ja Snellmanin Lihanjalostus Oy totesivat yhteisessä lausunnossaan kannattavansa esitettyjä lakimuutoksia. Yritykset katsoivat lausunnossaan, ettei sikojen kirurgisen kastraation kiello edistä sikojen kokonaishyvinvointia yksiselitteisesti. Lausunnossa myös huomautettiin, että Suomen nykyinen lainsäädäntö rajoittaa vaihtoehtoista kastraatiomenetelmistä aiheutuvia muutostarpeita eläimen muuttuvan käytöksen osalta. Yritykset lisäksi ilmaisivat lausunnossa huolensa keskeisiä kilpailijamaita korkeammista tuotantokustannuksista ja siitä, että kastraatiokiello uhkaa vaarantaa alan elintarvikeviennin. Kastraatiokiellon kaltaista toimintatapaa olisikin lausunnon mukaan ennemmin edistettävä koko Euroopan unionin tasolla, jotta vaihtoehtoisia menetelmiä kehitettäisiin ponnekkaammin ja tasapuolisesti jäsenvaltioiden kesken. Lausunnossa katsottiin vielä alan kannattavuuden heikentymisen heijastuvan myös huoltovarmuuteen ja kansantalouteen.

Elintarviketeollisuusliitto ry kannatti lausunnossaan esitettyä lakimuutosta ja totesi, ettei kastroaatiokiello ole yksiselitteisesti eläinten hyvinvointia lisäävä tekijä. Elintarviketeollisuusliitto esitti lausunnossaan, että eläinten hyvinvoinnin eteenpäin vieminen on kestävää vain EU:n jäsenmaiden yhteisillä ponnisteluilla tutkitun tiedon pohjalta, ei yksittäisten jäsenmaiden kansallisen sääntelyn ylimittaisella tiukentamisella. Lausunnon mukaan ensimmäisenä EU-maana kirurgisen kastroaation kieltämisestä aiheutuvana riskinä on suomalaisen sianlihan viennin arvon ja kustannusten noustessa toimialan kannattavuuden merkittävä heikkeneminen.

Eläinoikeusakatemia ry:n lausunnossa todettiin, ettei kirurgisen kastroaation kiellon kumoamista tule hyväksyä. Lausunnon mukaan ilman nukutusta tehtävä kastroatio aiheuttaa porsaille erittäin voimakasta kipua, jota paikallispuudute tai tulehduskipulääkkeet eivät voi täysin estää. Lausunnossa nostettiin esille se, että toimenpide voi jättää eläimeen myös selvän psyykkisen jäljen. Kastroaatiokiellon kumoamisesta saavutettava taloudellinen hyöty ei lausunnon mukaan oikeuta kärsimyksen aiheuttamista eläimille.

Eläinten terveys ETT ry kannatti lausunnossaan esitettyä lakimuutosta. Lausunnossa ensinnäkin huomautettiin, että kirurgista kastointia koskeva kiello on kirjattu lakiin ilman riittävää lausuntokierrosta, mikä on aiheuttanut epävarmuutta huoltovarmuuden kannalta merkitykselliselle toimialalle. Lisäksi lausunnossa todettiin, että kirurgisen kastroaation kiellosta ja tiukentuvista vaatimuksista aiheutuu huomattavia kustannuksia teollisuudelle, jotka heijastuvat tuottajahintoihin ja kilpailukykyyn. Lausunnossa nostettiin esille myös se, ettei kirurgisen kastroaation vaihtoehtoja ole hyväksytty merkittävien vientimarkkinoiden, kuluttajien tai kaupan osalta. Eläinten hyvinvointia tulee ETT ry:n lausunnon mukaan edelleen kehittää, mutta muutosten on perustuttava vapaaehtoiisiin, markkinalähtöisiin toimenpiteisiin sekä kannustimiin.

Eläinten turvakoti Saparomäki vastusti lausunnossaan esitettyä muutosta. Lausunnossa tuotiin esiin, että kirurginen kastroatio aiheuttaa porsaille useita päiviä kestävä, voimakasta kipua, jota tulehduskipulääke ja puudutus eivät riittävästi lievennä. Lausunnossa edelleen todettiin, että lihateollisuuden taloudelliset edut eivät ole hyväksyttävä syy heikentää eläinten hyvinvointilakia.

Luomuliitto ry vastusti lausunnossaan esitettyä muutosta. Eläinten hyvinvoinnin edistäminen on lausunnon mukaan oltava keskeinen lähtökohta kaikessa eläintuotantoa koskevassa sääntelyssä, eikä lainsäädäntöä tule muuttaa tavalla, joka heikentäisi saavutettuja hyvinvointitavoitteita. Jos kiello kuitenkin kumotaan, vaati Luomuliitto lausunnossaan varmistettavaksi, että kivunlievitystä on helposti saatavilla ja että sitä käytetään aina. Lausunnossa lisäksi todettiin, että immuunkastroatio tulee sallia myös luomutuotannossa muuttamalla EU:n luomusäätöjä tältä osin.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry kannattaa eläinten hyvinvointilain 126 §:n kumoamista. Se totesi, että viimeisin lausuntokierros ei vielä esitellyt sikojen kirurgisen kastroaation kieltävää pykälää, vaan perustelumuistiossa mainittiin, että asiaa selvitetään. Se kertoi suhtautuneensa kieltoon jo tuolloin kriittisesti. Se halusi korostaa lausunnossaan, että sikojen kastroaatiokäytäntöjä tulee kehittää jatkossakin sikojen hyvinvointia parantavaan suuntaan ja katsoi, että lakiin jo tehdyt muutokset aiheuttavat alkutuotannolle jo itsessään korkeita kustannuksia. Lausunnossa esitettiin karjunlihan jalostamisen ja myymisen olevan suuri taloudellinen riski erityisesti vientimarkkinoilla ja karjun kasvatuksen lisäävän kustannuksia sekä työmäärää useissa tuotantovaiheissa. MTK ry katsoi lausunnossaan, että Suomessa on korkea kansallinen vaatimustaso sikojen hyvinvointilainsäädännön osalta ja että Suomen tulee vaatia EU:n asetustasoisia säädöksiä alalle.

ProAgria Keskusten Liitto ry:llä ei ole lausuttavaa asiasta.

SEY Suomen eläinsuojelu totesi lausunnossaan, että eläinten hyvinvoinnista annettua lakia ei tule heikentää kumoamalla porsaiden kastraatiokieltä. Kirurginen kastratio aiheuttaa lausunnon mukaan porsaille pitkäkestoista kärsimystä ja kipua, kudosvaurioita, tulehdusriskiä sekä kohonnuttua kuolleisuutta. Lausunnossa käsiteltiin immunokastraatiota ja täyskarjukasvatusta kirurgiselle kastraatiolle vaihtoehtoisina toimenpiteinä sekä tutkimuksia, joissa niiden etuja kuvataan. Kiellon kustannusten osalta SEY ry toteaa lausunnossaan, että teollisuuden arvioon perustuvia kustannuksia tulisi selvittää tarkemmin ennen lain kumoamista. Karjunhajun tunnistamiseen ja vähentämiseen voi lausunnon mukaan vaikuttaa taloudellisesti kannattavin menetelmin ja toimin, eivätkä huolet viennin heikkenemisestä ole perusteltuja. Lausunnossa edelleen todettiin, että teetetyksen kyselyn perusteella myös valtaosa kuluttajista toivoo vaihtoehtoisia sekä eläinystävällisempiä tuotantotapoja.

Suomen Eläinlääkäriliitto ry vastusti lausunnossaan esitettyä luonnosta, sillä muutos on ristiriidassa lain tarkoituksen kanssa. Kirurginen kastratio aiheuttaa lausunnon mukaan voimakasta kipua, jota kivunlievitys ja paikallispuudutus eivät poista kokonaan. Lisäksi lausunnossa todettiin, että kastraationkiellon voimaan tulemiselle on annettu pitkä siirtymäaika, jonka puitteissa lihateollisuuden on mahdollista varautua kiellon mukanaan tuomiin muutoksiin, vaikutuksiin ja kustannuksiin. Suomen eläinlääkäriliitto lisäsi lausunnossaan vielä, että karjun kasvatusta ja paikallispuudutetta koskevat tutkimushankkeet tulisi saattaa loppuun ennen kuin lain muutostarvetta arvioidaan.

Suomen eläinoikeusjuristit ry vastusti lausunnossaan ehdotettua muutosta, jolla kumottaisiin porsaiden kirurginen kastraatiokieltä, sillä ehdotettu muutos on ristiriidassa lain tarkoituksen ja yleisten oikeusperiaatteiden kanssa. Suomen ei lausunnon mukaan tule kansallisella lainsäädännöllä säätää toimenpiteistä, jotka lisäävät eläinten kärsimystä ja vievät kehitystä taaksepäin Euroopan unionin oikeuden vastaisesti. Suomen eläinoikeusjuristit ry huomautti lausunnossaan, että lainsäädäntövalmistelussa tulisi ottaa huomioon lisääntynyt tutkimustieto eläinten tarpeista sekä eläintuotannon vaikutuksista.

Suomen Kunnaneläinlääkäriliitto ry ilmaisi lausunnossaan olevansa sikojen kirurgisen kastraatiokiellon kannalla. Lausunnon mukaan yhdistys ei pidä hyvänä asiana sitä, että säännös kumotaan. Jos näin tapahtuu, piti yhdistys lausunnossa tärkeänä korostaa sitä, että kaikkien sikojen leikkausalue puudutetaan asianmukaisesti.

Suomen Luonnonsuojeluliitto ry esitti lausunnossaan esityksen valmistelun lopettamista ja totesi, että eläinsuojelun tasoa ei tule heikentää. Lausunnon mukaan kastraatiokäytännön palauttaminen olisi eläimille erittäin kivuliasta ja veisi eläinsuojelua sekä ruuan vastuullisuutta koskevaa kehitystä taaksepäin.

Suomen Sikayrittäjät ry ilmaisi lausunnossaan esitysluonnoksen olevan kannatettava. Lausunnossa kerrottiin, että kastraatiokieltä nykyisessä muodossaan vaarantaisi kotimaisen sianlihan tuotannon kannattavuuden, mikä johtaisi kotimaisen kulutuksen siirtymisen tuontilihaan. Lausunnossa edelleen todettiin, että sikojen hyvinvoinnin näkökulmasta paikallispuudutteen käyttäminen kirurgisen kastraation yhteydessä on tarpeellista, vaikkakin se lisää työmäärää porsastuotantotiloilla.

Suomen Tuotantoeläinlääkäriyhdistys ry kannatti lausunnossaan pysymistä aiemmassa lainsäädännössä ja aikataulussa kirurgisen kastraation kiellon suhteen. Lausunnossa kuvattiin, että

eläinten hyvinvointilain tarkoituksena on edistää eläinten hyvinvointia ja suojella eläimiä parhaalla mahdollisella tavalla niiden hyvinvoinnille aiheutuvalta haitalta. Lausunnossa tuotiin vielä esille vaihtoehtoisia menetelmiä kirurgisen kastraation korvaamiseksi sekä todettiin, etteivät lihateollisuuden kustannukset voi olla perusteena tuotantoeläinten hyvinvoinnin heikentämiselle.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f. kannatti lausunnossaan esitettyjä lakimuutoksia. Lausunnon mukaan kirurgisen kastraation kieltö aiheuttaa toimialalle suuria kustannuksia ja heikentää Suomen kilpailukykyä vientimarkkinoilla. Lausunnossa todettiin vielä, että eläinten hyvinvointia tulee jatkossakin edistää, mutta muutokset tulee tehdä markkinavetoisesti ja EU-tasolla tuottajien tasavertaisuuden takaamiseksi.

Yksityishenkilöiden lähettämissä lausunnoissa yksi kannatti ja useat vastustivat ehdotettua muutosta kirurgisen kastration kumoamiseksi. Luonnosta kannattavassa lausunnossa yksityishenkilö ilmaisi huolensa toimialan kannattavuudesta ja totesi kirurgisen kastration kiellon vaikutusten eläinten hyvinvointiin olevan ristiriitaisia. Useissa luonnosta vastustavissa lausunnoissa taas todettiin, että toimenpide aiheuttaa eläimille kipua, jota paikallisperuutus ja kivunlievitys ei riitä kokonaan poistamaan. Huolia lihantuotannon viennin heikentymisestä ei pidetty useassa lausunnossa perusteltuina eikä taloudellisia syitä riittävinä perusteina eläinten hyvinvointia koskevan lainsäädännön heikennyksille. Useat yksityishenkilöt kuvasivat lausunnoissa kirurgiselle kastratiolle olemassa olevia vaihtoehtoja, joita käytetään useissa maissa. Muutamassa lausunnossa lisäksi todettiin, että valtion tulisi kohdistaa tukensa kasviperuutuksen ruokien tuottamiseen ilmasto- ja terveyssyistä. Kahdessa lausunnossa esitettiin, että nykyistä siirtymäaika kirurgisen kastroinnin kieltämiselle tulisi lyhentää.

Ehdotus laiksi eläinten lääkitsemisestä annetun lain 17 §:n muuttamisesta

Oikeusministeriöllä ja opetus- ja kulttuuriministeriöllä ei ole lausuttavaa asiasta.

Opetushallituksella ei ole luonnoksesta kommentoitavaa tältä osin.

Aluehallintovirastot totesivat yhteisessä lausunnossaan, ettei lääkeluovutuksen mahdollistaminen terveydenhuoltoon kuulumattomille tiloille tekemällä ehdotettu muutos eläinten lääkitsemisestä annetun lain 17 §:ään ole suotavaa. Porsaita kastroivan tilan on lausunnon mukaan syytä kuulua terveydenhuollon piiriin.

Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan lausunnon mukaan laissa ja sen perusteluissa tulisi nostaa esiin, että vaikka tila ei kuuluisi valtakunnalliseen terveydenhuolto-ohjelmaan, kaikkien laissa olevien muiden lääkeluovutuksen edellytysten täytyy täytyä. Lisäksi lausunnossa tuotiin esille, että laissa ja sen perusteluissa on toivottavaa puhua aina paikallisperuutuksesta ja paikallisperuutuksesta (tai paikallisperuutusaineesta), ei peruutuksesta tai peruutusaineesta.

Luonnonvarakeskus kannatti lausunnossaan esitettyä muutosta peruutusteiden luovuttamisen sallimisesta kirurgista kastratiota varten valtakunnalliseen eläinten terveydenhuolto-ohjelmaan liittymättömille tiloille. Se katsoi, että tällöin voidaan varmistaa, että kivunlievitys kastration yhteydessä myös peruutusteita käyttämällä voidaan toteuttaa kaikilla tiloilla.

Atria Oyj, HKFoods Oyj ja Snellmanin Lihanjalostus Oy kannattivat yhteisessä lausunnossaan esitettyä lakimuutosta ja pitivät sitä perusteltuna.

Elintarviketeollisuusliitto ry kannatti lausunnossaan esitettyä lakimuutosta ja piti sitä perusteltuna. Lausunnon mukaan puudutuksen oikeaoppisesta suorittamisesta on tärkeää huolehtia käytännön koulutuksen kautta.

Eläinten terveys ETT ry ei kannattanut lausunnossaan esitettyjä muutoksia puudutteen luovuttamisen eriyttämiseksi terveydenhuoltojärjestelmistä. Lausunnossa korostettiin, että puudutteen oikeanlainen käyttö ja porsaan käsittely puudutuksen aikana ovat oleellisia asioita onnistuneen kivunlievityksen saavuttamiseksi ja porsaiden hyvinvoinnin edistämiseksi. ETT totesi lausunnossaan, että jos tila ei kaikille avoimeen Sikava-järjestelmään halua rekisteröityä, voi se jatkossakin pyytää eläinlääkärin puuduttamaan porsaas ennen kastointia.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry esitti lausunnossaan toiveen siitä, että vaatimus lääkitsemissuunnitelmasta lääkkeiden luovutuksen edellytyksenä täsmentyisi pikimmiten. Jos asiasta ei anneta tarkempia säädöksiä, MTK ry toivoi vielä lausunnossaan, että hallitus edellyttää Ruokavirastoa laatimaan asiasta kattavan ohjeen niin tuottajien, terveydenhuoltoeläinlääkäreiden kuin valvonnankin käyttöön.

ProAgria Keskusten Liitto ry:llä ei ole lausuttavaa asiasta.

Suomen Eläinlääkäriliitto ry huomautti lausunnossaan, että laista ja sen perusteluista tulisi käydä selvästi ilmi, että vaikka tila ei kuuluisi valtakunnalliseen terveydenhuolto-ohjelmaan, kaikkien laissa olevien muiden lääkeluovutuksen edellytysten tulee täyttyä. Lisäksi lausunnossa pyydettiin tarkentamaan, että laissa ja sen perusteluissa tulisi johdonmukaisesti puhua aina paikallispuudutuksesta ja paikallispuudutusaineesta, ei puudutuksesta tai puudutusaineesta.

Suomen Kunnaneläinlääkäriliitto ry ei kannattanut lausunnossaan ehdotusta injektoitavan puudutusaineen luovuttamisesta valtakunnalliseen terveydenhuolto-ohjelmaan liittymättömille tiloille. Se pitää tärkeänä, että puudutetta luovutetaan vain tiloille, joilla tuottaja tai työntekijä on suorittanut oppisopimuskoulutuksen ja näytön. Lääkkeitä luovuttavan eläinlääkärin tulee pystyä valvomaan lääkkeiden oikeaoppista käyttöä, säilytystä ja hävitystä, mikä on mahdollista terveydenhuolto-ohjelmaan kuuluvilla tiloilla.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f. kannattaa esitettyä lakimuutosta lausunnossaan. Lausunnossa todetaan, että injektoitavat puudutusaineet vaativat erityistä valvontaa, ja niiden annostelu tulisi kytkeä Sikavan kaltaisiin seurantajärjestelmiin jäljitettävyyden sekä valvonnan varmistamiseksi. Jos lisäsäännöksiä ei anneta, Ruokaviraston tulisi lausunnon mukaan laatia yksityiskohtaiset ohjeet tuottajille, eläinlääkäreille ja valvontaviranomaisille yhdenmukaisen käytännön varmistamiseksi. Lisäksi lausunnossa todetaan, että tuottajien koulutuksen on oltava korkealaatuista ja saatavilla myös ruotsiksi.

Suomen Tuotantoeläinlääkäriyhdistys ry ei näe lausunnossaan perustetta muuttaa lainsäädäntöä niin, että puudutteen varalle luovuttaminen sallittaisiin valtakunnalliseen terveydenhuolto-ohjelmaan kuulumattomille tiloille. Lausunnossa katsotaan, että esitys on ristiriidassa lääkkeiden varalle luovuttamista koskevan lainsäädännön kanssa, jonka mukaan eläinlääkäri voi luovuttaa lääkkeitä vain luotettavasti tuntemalleen tilalle. Suomen Tuotantoeläinlääkäriyhdistys ry toteaa lausunnossa edelleen, että valtakunnalliseen terveydenhuolto-ohjelmaan kuulumisen sekä lääkeluovutussopimukset ovat osa nykyaikaista sikataloutta ja parantavat sikojen hyvinvointia.

Yksityishenkilöiden lähettämistä lausunnoista yksi kannattaa esitettyä muutosta ja pitää sitä perusteltuna. Kaksi yksityishenkilöä sen sijaan totesivat lausunnossaan, ettei esitettyä muutosta tule tehdä.